

College van Burgemeester en wethouders gemeente Tynaarlo

Vergadering d.d.	30 oktober 2018	Zaaknummer:	528012
Agendapunt:			
Portefeuillehouder	: Dhr. J.E. de Graaf	☒ Openbaar	☐ Besloten
Team	: 7 ^e		
Adviseur	: Dhr. A.J.Mulder	Toestelnummer]	861

Collegevoorstel besproken in PHO van:	J.E. de Graaf	D.d.	15 oktober 2018
---------------------------------------	---------------	------	-----------------

Paraaf	Burge-meester	Wethouder Kraaijenbrink	Wethouder Gopal	Wethouder Vemer	Wethouder Lammers	Wethouder de Graaf	Secretaris	Manager akkoord (kwaliteitscheck)
Conform								J. Homanst
Bespreken								Paraaf:

Onderwerp

Kunstgras voetbalvelden én de vervanging van het pupillenveld VV Actief.

Samenvatting

Er loopt al enige tijd een discussie over de gezondheids- en milieurisico's voor kunstgras voetbalvelden. In afwachting daarvan heeft VV Actief uit Eelde-Paterswolde de vervanging van het kunstgraspupillenveld (2006) uitgesteld.

Naar aanleiding van de berichtgeving heeft VV Actief onderzocht of de onder het kunstgras liggende sporttechnische laag ook vervuild is met rubbergranulaat en of ook uitloging plaatsvindt. Vastgesteld is dat nog geen sprake is van bodemvervuiling, maar dat dit – als gevolg van uitloging – in de toekomst waarschijnlijk wel zal gebeuren. Het advies is dan ook om de sporttechnische laag lava/ zand/ rubber te vervangen door een nieuwe zand/lava laag.

Landelijk worden – vanwege de kwade reuk rondom kunstgras met rubbergranulaat – steeds minder kunstgras voetbalvelden met rubbergranulaat aangelegd. Tot voor enkele jaren was het marktaandeel 90-95%; nu is dat nog 20-25%.

De gemeente Tynaarlo wil – gelet op alle discussie rondom SBR – hier vanaf en gaat bij de aanleg van nieuwe kunstgrasvelden uit van kunstgrasvelden met TPE/ EPDM/ non-infill. Ook neemt het college de sanering van de bestaande vervuilde sporttechnische laag van het pupillenveld VV Actief voor haar rekening. Een dergelijke grote onverwachte last, kan moeilijk in rekening worden gebracht bij de club.

Voorstel

1. Voortaan af te zien van subsidiering van rubbergranulaat kunstgras voetbalvelden in de gemeente (en de wellicht hogere kosten op basis van 1/3^e-2/3^e te nemen);
2. De sanering van de sporttechnische onderbouw pupillenveld VV Actief voor rekening van de gemeente te nemen;
3. In de begroting 2019 voor de vervanging van het kunstgrasveld en de sanering van de ondergrond een krediet beschikbaar te stellen van € 273.600 en de bijbehorende kapitaallast van € 20.211 structureel ten laste te brengen van de investeringsplanning sport.
4. De gemeenteraad informeren over kunstgras voetbalvelden en de subsidie-aanvraag vervanging pupillenveld VV Actief.

Besluit:

--

TOELICHTING B&W-ADVIES**1. Onderwerp**

Kunstgras voetbalvelden én de vervanging van het pupillenveld VV Actief.

2. Voorstel

1. Voortaan af te zien van subsidiering van rubbergranulaat kunstgras voetbalvelden in de gemeente (en de wellicht hogere kosten op basis van 1/3e-2/3e te nemen);
2. De sanering van de sporttechnische onderbouw pupillenveld VV Actief voor rekening van de gemeente te nemen;
3. In de begroting 2019 voor de vervanging van het kunstgrasveld en de sanering van de ondergrond een krediet beschikbaar te stellen van € 273.600 en de bijbehorende kapitaallast van € 20.211 structureel ten laste te brengen van de investeringsplanning sport.
4. De gemeenteraad informeren over kunstgras voetbalvelden en de subsidie-aanvraag vervanging pupillenveld VV Actief.

3. Inleiding en perspectief

Al enige tijd is landelijk een discussie gaande over kunstgras sportvelden.

Eerst stond het gezondheidsrisico centraal. Sporten op rubbergranulaat ingestrooide velden zou schadelijk zijn voor de gezondheid. De meeste gemeenten – Tynaarlo ook – hebben zich verbonden aan het onderzoek van het RIVM. Uit dat onderzoek kwam naar voren dat de gezondheidsrisico's voor sporters "verwaarloosbaar klein" zouden zijn.

Later kwam een nieuwe discussie op gang over de milieurisico's uit kunstgras sportvelden. In zowel de onderbouw alsook als "infill" is rubbergranulaat (vermalen autobanden) verwerkt. Na verloop van tijd kunnen schadelijke deeltjes hieruit (vnl zink) uitloggen in het de bodem en dus in het grondwater terecht komen. Tenslotte hebben kunstgrasvelden met rubber infill de neiging om in de zon warmer te worden dan andere (kunstgras)velden. En dat ruik je.

Inmiddels hangt er dus letterlijk en figuurlijk een wat kwalijke reuk rond kunstgras met rubbergranulaat. Gemeenten en sportclubs zijn de afgelopen jaren – in afwachting van ontwikkelingen en feiten – terughoudend geweest in de aanleg van nieuwe velden. De grotere ingenieursbedrijven, die de aanleg van velden verzorgen, geven aan dat steeds minder kunstgras voetbalvelden met rubbergranulaat worden aan gelegd.

De laatste 2 jaar is het aandeel nog maar 25%; terwijl dat voorheen 95% was. Er zijn nu ook steeds meer alternatieven op de markt: alternatieve kunststofkorrels TPE/EPDM; kurk; of meest nieuwe "non infill". De gemeente Groningen is van plan om alle rubbergranulaat kunstgrasvelden in de loop der tijd te gaan vervangen door "non-infill".

Aangegeven wordt dat "rubber infill" nog steeds een stuk goedkoper is dan de alternatieven, maar dat de eigenaren – als gevolg van de zorgplicht voor een schone bodem – te maken hebben met extra kosten. Hier worden de verschillen per saldo een stuk kleiner.

De vraag is nu: wat houdt dit in voor de gemeente Tynaarlo?

Situatie voetbalaccommodatie VV Actief Eelde-Paterswolde

De gemeente heeft momenteel "slechts" twee kunstgras voetbalvelden. De Stichting Kunstgras Eelde is de eigenaar van twee kunstgrasvelden met rubbergranulaat: een pupillenveld (2006) én het hoofdveld (2011). Het pupillenveld uit 2006, dat aan vervanging toe is.

De stichting beheer en exploitatie sportcomplex VV Actief heeft in 2017 een subsidie-aanvraag ingediend voor de vervanging van het pupillenveld. De stichting wil de bestaande SBR-kunstgrasmat niet vervangen door opnieuw een kunstgrasmat met SBR-infill.

Wat de zaak compliceert is dat in de onderbouw – grasvelden van voor 2009 hebben ook vrijwel alle rubberkorrels in de onderbouw – vervuiling is aangetroffen. Het rubber in de sporttechnische laag is nog niet uitgeloozd naar de onderliggende bodem, maar dat kan in de toekomst (binnen 20 jaar) wél gebeuren. Het advies van deskundigen is dan ook om de (zand/ rubber/ lava) onderbouw te ontgraven en een nieuwe (zand/lava) onderbouw aan te brengen. Wachten totdat de kunstgrasmat over een jaar of 12-15 weer versleten en aan vervanging toe is, is eigenlijk geen optie. Sanering moet toch een keer; en je loopt het risico dat toch eerder dan verwacht uitloging plaatsvindt. De kosten hiervan worden geraamd op ca. € 80.000. Dat is voor VV Actief een onverwachte tegenvaller. En daarnaast heeft de club te maken met hogere kosten van aanschaf van “een alternatieve kunstgrassoort”.

Situatie voetbalaccommodatie Wenackers Zuidlaren.

FC Zuidlaren gehuisvest op voetbalaccommodatie De Wenackers Zuidlaren heeft ook te maken met kunstgras voetbalvelden. De club heeft nog geen velden, maar overweegt deze kunstgrasvelden in samenhang met het gemeentelijke accommodatieplan op De Wenackers Zuidlaren.

Situatie/ standpunten gemeente.

Vragen die in samenhang met de landelijke ontwikkelingen opkomen zijn:

- Blijft Tynaarlo vasthouden aan de rubbergranulaat kunstgras voetbalvelden als norm? → voorstel is om voortaan af te zien van subsidiering van vervanging of nieuw aan te leggen rubbergranulaat kunstgras voetbalvelden in de gemeente (en de wellicht hogere kosten op basis van 1/3^e-2/3^e te nemen;
- Wat doen we met de vervuiling in de sporttechnische onderbouw van het pupillenveld? → voorstel is om dat gehaal voor gemeentelijke rekening te laten saneren.

4. Argumenten

1.1 De maatschappelijke onrust rondom rubbergranulaat.

Er is geen feitelijk hard argument te noemen waarom we nu direct met rubbergranulaat zouden moeten stoppen. Er zijn verschillende vermeende nadelen van rubbergranulaat te noemen. Argumenten veroorzaken zijn: vermeende gezondheidsrisico's; het milieurisico; en de warmteabsorptie; en de geur van rubber. Er is letterlijk er figuurlijk “een kwalijke reuk” rondom dit type voetbalveld ontstaan.

Het is niet zo dat we onmiddellijk moeten stoppen met het spelen op dit type velden. Het voortijdig vervangen van het hoofdveld van Actief is dan ook niet aan de orde. Het veld is na 2009 aangelegd. De sporttechnische laag onderbouw bevat dus niet meer de rubber korrels.

1.2. De kosten bewegen naar elkaar toe.

Nu nog kost de aanleg van een “rubber infill” kunstgrasveld minder dan de alternatieven. Het verschil kan wel zo'n € 50.000 à € 60.000 zijn. De alternatieven worden – naar mate de productie toeneemt – op termijn waarschijnlijk minder groot.

Daar komt bij dat de eigenaar een zorgplicht heeft voor een schone bodem. Vervuiling dient te worden voorkomen. Die kosten zijn voor “rubber infill” velden hoger dan voor de alternatieven.

Naar mate de tijd verstrijkt zullen de verschillen daardoor afvlakken.

2.1 De stichting Beheer en exploitatie sportcomplex VV Actief heeft deze kosten niet kunnen voorzien. .

De Stichting Beheer en exploitatie sportcomplex VV Actief, eigenaar van de accommodatie van VV Actief, heeft geen rekening gehouden met de kosten van sanering van de sporttechnische laag. Volgens de raming kost de sanering van het pupillenveld zo'n € 80.000.

Normaal gesproken ligt de sporttechnische laag (zand/rubber/lava) stabiel en lang. In principe hoeft geen rekening gehouden te worden met de vervanging ervan.

2.2. De stichting kan deze extra last niet opbrengen.

De stichting beheert en exploiteert de accommodatie namens VV Actief. De stichting en de voetbalvereniging hebben moeite om "de eindjes aan elkaar te knopen". Dit soort extra investeringen kan de vereniging niet ook nog eens opbrengen.

Immers ook het alternatieve kunstgras an sich is duurder dan de traditionele "rubber granulaat in fill" velden.

4.1. De raad heeft vragen gesteld over kunstgras voetbalvelden.

Raadsfracties hebben in het verleden vragen gesteld over de gezondheids- en milieurisico's van kunstgras voetbalvelden. Met de brief wordt de raad geïnformeerd over kunstgras in het algemeen en de subsidie-aanvraag voor de vervanging van het pupillenveld VV Actief (**bijlage 3**).

3 Kanttekeningen

1.1. Kunstgras is duurder dan natuurgras

Beleidslijn in Tynaarlo is "in principe natuurgras voetbalvelden, tenzij de situatie om een andere oplossing vraagt". Dat was in het verleden zo voor VV Actief. De voetbalvereniging kon op locatie niet verder doorgroeien. Toen is in 2006 en 2011 besloten om natuurgras in te wisselen voor kunstgras.

Ook voor De Wenackers, thuisbasis van FC Zuidlaren, geldt een zwaarwegend belang. De gemeente en de sportverenigingen streven naar bundeling van de (buiten)sport op één locatie in Zuidlaren: locatie Wenackers.

4 Advies

Financiën	Ja ☒	Nee ☐
In de investeringsplanning van de gemeentebegroting 2019 is voor de vervanging van het kunstgrasveld pupillenveld VV Actief en de sanering van de ondergrond rekening gehouden met een gemeentelijke uitgave van € 273.600.		
De investering voor de sanering bedraagt € 80.000 (excl. btw). De kapitaallasten bij een afschrijvingstermijn van 25 jaar bedragen € 4.400 en kunnen worden gedekt vanuit het budget investeringsplan sport.		
De investering voor de vervanging van het oefenveld (non-infill, TPE, EPDM) bedraagt € 290.400 (incl. btw), waarvan € 193.600 (2/3 ^e) voor rekening van de gemeente. De kapitaallasten bij een afschrijvingstermijn van 15 jaar bedragen € 15.811 en kunnen worden gedekt vanuit het budget investeringsplan sport.		
Juridische Zaken	Ja ☒	Nee ☐
Is betrokken geweest bij de uitgaande brief (beschikking)		
HRM	Ja ☐	Nee ☒
Communicatie	Ja ☐	Nee ☒
Derden	Ja ☒	Nee ☐
KIWA-ISA-sport heeft input geleverd aan dit voorstel. Er is overleg geweest met het bestuur van de stichting sportcomplex VV Actief over dit voorstel. Inkoop is akkoord met dit voorstel		

5 Uitvoering

De Stichting Beheer & Exploitatie sportcomplex VV Actief wil zo spoedig mogelijk het nieuwe kunstgrasveld aanleggen.

De gemeente stuurt de subsidiebeschikking toe, nadat de gemeenteraad in de begroting 2019 (raad 13 november 2018) heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van het benodigde krediet.

6 Bijlage(n)

1. Subsidie-aanvraag van de Stichting Beheer & Exploitatie sportcomplex VV Actief
2. Kostenopstelling vervanging kunstgras KIWA-ISA-sport + offerte
3. Raadsinformatiebrief
4. Uitgaande brief stichting Beheer en exploitatie sportaccommodatie VV Actief (te verzenden na instemming gemeenteraad met de het beschikbaar stellen van het benodigde krediet)

Handtekening adviseur

.....